

برنامه ریزی آموزشی - درسی

مؤلفین

ناهید ثامتی

(عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان)

سعیده افضلی

سرشناسه	: نامتی، ناهید
عنوان و نام پدیدآور	: برنامه‌ریزی آموزشی، درسی/مولفین: راج و ن، نامتی، سعیده افضلی.
مشخصات نشر	: تهران: پیام کوثر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۸ص.
شابک	: 978-600-6010-25-0
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
موضوع	: برنامه‌ریزی آموزشی
موضوع	: برنامه‌ریزی درسی
شناسه افزوده	: افضلی، سعیده، ۱۳۵۶ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ب۴ ت۲ LB ۲۸۰۶/۱۵/
رده بندی دیویی	: ۳۷۵/۰۰۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۶۴۷۱۳

بخش کتاب ابرار

انتشارات پیام کوثر

عنوان: برنامه‌ریزی آموزشی، درسی

مولفان: ناهید نامتی، سعیده افضلی

ناظر فنی: محمد مهدی ریاضی

ناشر: پیام کوثر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۲

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۹۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۱۰-۲۵-۰

نشانی: تهران، ابتدای خیابان کارگر شمالی، کوچه برهانی، پلاک ۲۰، طبقه منفی ۱

شماره تماس: ۶۶۴۱۳۱۶۸-۶۶۴۱۳۳۳۸

فهرست

۱	مقدمه
۴	۱- مفاهیم اصلی
۴	۱-۱ آموزش و پرورش
۵	۱-۲ سیستم آموزشی
۷	۱-۳ برنامه‌ریزی
۹	۱-۴ برنامه‌ریزی آموزشی
۱۱	۱-۵ برنامه ریزی درسی
۱۴	۱-۶ برنامه‌ریزی آموزشی و برنامه‌ریزی درسی: تعامل
۱۶	۱-۷ برنامه‌ریزی آموزشی با برنامه‌ریزی درسی: شباهت
۱۶	۱-۸ برنامه‌ریزی آموزشی و برنامه‌ریزی درسی: تفاوت
۱۷	۱-۹ طراحی آموزشی معلم
۲۱	۱-۱۰ برنامه‌ریزی نیروی انسانی
۲۲	۱-۱۱ نیازسنجی آموزشی
۲۳	۱-۱۲ تکنولوژی آموزشی
۲۵	۱-۱۲-۱ ارتباط بین تکنولوژی آموزشی و برنامه‌ریزی درسی
۳۰	۱-۱۲-۲ ارتباط بین تکنولوژی آموزشی و برنامه‌ریزی آموزشی
۳۱	۲- اهمیت برنامه‌ریزی آموزشی و درسی
۳۶	۳- سیر تحول و تکامل برنامه‌ریزی آموزشی و پرورشی
۳۷	۳-۱ روش و محتوای تعلیم و تربیت در اقوام بدوی
۳۷	۳-۲ روش و محتوای تعلیم و تربیت در تمدن‌های باستانی

- ۳-۳ روش و محتوای تعلیم و تربیت در یونان و روم قدیم ۳۹
- ۳-۴ روش و محتوای تعلیم و تربیت در قرون میانه ۴۱
- ۳-۵ روش و محتوای تعلیم و تربیت از رنسانس تا اوایل قرن بیستم ۴۲
- ۳-۶ قرن بیستم و آغاز دوران رسمی حوزه تخصصی برنامه درسی ۴۵
- ۳-۷ برنامه درسی به عنوان یک رشته‌ی تخصصی ۴۶
- ۳-۸ قلمرو جدید برنامه‌ی درسی به عنوان یک حوزه تخصصی ۴۷
- ۴- سیر تحول و تکامل برنامه‌ریزی آموزشی و درسی در ایران ۵۰
- ۴-۱ تاریخچه‌ی برنامه‌ریزی اقتصادی- اجتماعی ۵۰
- ۴-۲ برنامه‌ریزی درسی در ایران ۵۱
- ۴-۲-۱ اطلاع ایرانیان از نظام آموزشی اروپا ۵۲
- ۴-۲-۲ اقدام به برنامه‌ریزی درسی بدون دانش لازم ۵۴
- ۴-۲-۳ ایجاد نظام برنامه‌ریزی درسی و انتقال دانش ۵۷
- ۴-۲-۴ تربیت متخصص و توسعه خدمات علمی از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۸۵ ۵۹
- ۴-۲-۵ تولید دانش (از سال ۱۳۸۵ به بعد) ۶۰
- ۵- اصول برنامه‌ریزی آموزشی ۶۳
- ۵-۱ اصول مقدماتی ۶۴
- ۵-۲ اصول عمومی برنامه‌ریزی آموزشی ۶۵
- ۵-۳ اصول متمم برنامه‌ریزی آموزش و پرورش ۶۶
- ۶- مراحل برنامه‌ریزی آموزشی ۶۹
- ۶-۱ انتخاب هدف ۷۰
- ۶-۱-۱ رابطه‌ی هدف با برنامه ۷۲

۷۳	۶-۱-۲ تعیین هدف‌های آموزش و پرورش
۷۷	۶-۱-۳ طبقه‌بندی اهداف آموزشی
۷۷	۶-۱-۴ نظریه تعیین هدف
۷۸	۶-۱-۵ تغییر هدف‌ها
۷۹	۶-۱-۶ هدف‌های آموزش و پرورش از نظر برنامه‌ریزی
۷۹	۶-۱-۶-۱ آرمان‌های جهانی آموزش و پرورش
۷۹	۶-۱-۶-۲ آرمان‌های ملی آموزش و پرورش
۷۹	۶-۱-۶-۳ رسالت و مأموریت سیستم آموزش و پرورش
۸۰	۶-۱-۶-۴ وظایف پاره‌سیستم‌های آموزش و پرورش
۸۰	۶-۱-۷ بررسی نیازها در تدوین اهداف
۸۱	۶-۱-۸ روش‌های معمول در دستیابی به اهداف آموزشی
۸۱	۶-۱-۸-۱ روش این تئوری تئو
۸۲	۶-۱-۸-۲ روش قضاوت
۸۲	۶-۱-۸-۳ روش توافق
۸۳	۶-۱-۸-۴ روش تحلیلی
۸۴	۶-۱-۸-۵ روش آزمایشی
۸۴	۶-۲ تهیه برنامه عمل در برنامه‌ریزی آموزشی و درسی
۸۵	۶-۳ ارزشیابی در برنامه‌ریزی آموزشی و درسی
۸۷	۶-۳-۱ تعریف ارزشیابی
۸۸	۶-۳-۲ هدف‌های ارزشیابی
۸۹	۶-۳-۳ انواع ارزشیابی در برنامه‌ریزی درسی
۸۹	۶-۳-۳-۱ ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین

- ۶-۳-۳-۲ ارزشیابی تکوینی یا مستمر ۸۹
- ۶-۳-۳-۳ ارزشیابی تشخیصی ۹۰
- ۶-۳-۳-۴ ارزشیابی پایانی ۹۰
- ۶-۳-۴ روش های نوین ارزشیابی پیشرفت تحصیلی ۹۱
- ۶-۳-۵ نقش ارزشیابی در برنامه ریزی آموزشی ۹۳
- ۶-۳-۵-۱ نقش ارزشیابی: نقش نظارت بر اهداف ۹۳
- ۶-۳-۵-۲ ارزشیابی: نقش نظارت بر برنامه ها ۹۳
- ۶-۳-۵-۳ نقش نظارت بر ابزار و روش اجرای برنامه ۹۴
- ۶-۳-۵-۴ نقش ارزشیابی در آموزش و پرورش ۹۵
- ۶-۳-۵-۴-۱ نقش بازخورد دهنده ۹۵
- ۶-۳-۵-۴-۲ نقش ایجاد کننده انگیزش ۹۵
- ۶-۳-۵-۴-۳ نقش ارائه دهنده اطلاعات ۹۵
- ۶-۳-۵-۴-۴ نقش هدایت کننده شیوه مطالعه دانش آموزان و شیوه تدریس معلمان ۹۶
- ۶-۳-۵-۵ نقش ارتباطی ارزشیابی ۹۶
- ۷- برنامه ریزی درسی: مبانی نظری و فرائضی ۹۷
- ۷-۱ مبانی نظری ۹۷
- ۷-۲ مفهوم متانتوری در برنامه ی درسی ۱۰۰
- ۷-۲-۱ متانتوری جبرو، پانا و پایتر ۱۰۳
- ۷-۲-۲ متانتوری ذکر واکر ۱۰۴
- ۷-۲-۳ متانتوری دوروشی و هونکی ۱۰۴
- ۷-۲-۴ متانتوری جان میلر ۱۰۵
- ۷-۳ طراحی و برنامه ریزی درسی ۱۰۶

۱۰۸	۷-۴ مدل‌های برنامه‌ریزی درسی
۱۰۹	۷-۴-۱ مدل بابت
۱۱۰	۷-۴-۲ مدل چاترز
۱۱۰	۷-۴-۳ مدل تابلر
۱۱۲	۷-۴-۴ مدل هیلدا تیا
۱۱۳	۷-۴-۵ مدل سیلور و الکساندر
۱۱۴	۷-۴-۶ مدل تصمیم‌گیری هاکینز
۱۱۵	۷-۴-۷ مدل وین‌استین و فانتینی
۱۱۷	۷-۵ پنج رهیافت مهم در برنامه‌ریزی درسی
۱۱۷	۷-۵-۱ رهیافت رفتاری
۱۲۰	۷-۵-۲ رهیافت مبتنی بر مدیریت
۱۲۰	۷-۵-۳ رهیافت نظام دار
۱۲۲	۷-۵-۴ رهیافت علمی
۱۲۳	۷-۵-۵ رهیافت انسان‌گرایانه
۱۲۵	۷-۵-۶ رهیافت بازنگران مفهومی
۱۲۷	۷-۶ مدل‌های برنامه‌ریزی آموزشی
۱۲۹	۷-۶-۱ مدل فنی‌گرا
۱۳۰	۷-۶-۲ مدل سیاسی
۱۳۱	۷-۶-۳ مدل مورد توافق
۱۳۲	۸ - کاربرد نظریه‌ها در برنامه‌ریزی درسی
۱۳۲	۸-۱ نظریه شناخت‌گرایی و کاربرد آن در برنامه‌ریزی درسی
۱۳۳	۸-۲ نظریه گشتالت و کاربرد آن در برنامه‌ریزی درسی

۱۳۶	۸-۳ نظریه رشد تحولی پیاژه و کاربرد آن در برنامه‌ریزی درسی
۱۳۶	۸-۳-۱ مفروضات کلی تئوری رشد پیاژه
۱۳۶	۸-۳-۲ مراحل رشد و تحول شناختی پیاژه
۱۳۹	۸-۴ نظریه ساختن گرایی و کاربرد آن در برنامه‌ریزی درسی
۱۴۲	۸-۴-۱ اصول طراحی برنامه‌ی درسی و آموزشی
۱۴۳	۸-۴-۲ ویژگی‌های اصلی در فرآیند یاددهی-یادگیری
۱۴۷	۹- برنامه درسی پنهان
۱۴۷	۹-۱ برنامه‌ی درسی آشکار، پوچ و پنهان
۱۴۸	۹-۱-۱ برنامه‌ی درسی آشکار و رسمی
۱۴۸	۹-۱-۱-۱ سطح کلان
۱۴۸	۹-۱-۱-۲ سطح خرد
۱۴۹	۹-۱-۲ برنامه‌ی درسی پوچ یا تهی
۱۵۰	۹-۱-۳ برنامه درسی پنهان
۱۵۴	۹-۲ ضرورت و اهمیت توجه به برنامه‌ی درسی پنهان
۱۵۶	۹-۳ ویژگی‌های برنامه‌ی درسی پنهان
۱۵۷	۹-۴ رویکردهای برنامه‌ی درسی پنهان
۱۵۸	۹-۵ عوامل موثر در شکل‌گیری برنامه‌ی درسی پنهان
۱۵۸	۹-۵-۱ قوانین و مقررات مدرسه
۱۵۹	۹-۵-۲ روابط میان فردی
۱۵۹	۹-۵-۳ ارتباط متقابل معلم و دانش‌آموز
۱۶۰	۹-۶ رابطه‌ی تدریس با برنامه‌ی درسی پنهان
۱۶۱	۹-۷ تاثیر برنامه‌ی درسی پنهان بر تجربه‌های یادگیری شاگردان

- ۹-۸ ارتباط تکنولوژی آموزشی با برنامه‌ی درسی پنهان ۱۶۱
- ۱۰- برنامه درسی متمرکز و غیرمتمرکز ۱۶۳
- ۱۰-۱ نظام های متمرکز ۱۶۴
- ۱۰-۱-۱ مزایای نظام‌های متمرکز ۱۶۶
- ۱۰-۱-۲ معایب نظام‌های متمرکز ۱۶۶
- ۱۰-۲ نظام های غیرمتمرکز ۱۶۶
- ۱۰-۲-۱ عدم تمرکز ۱۶۷
- ۱۰-۲-۲ مزایای عدم تمرکز ۱۶۸
- ۱۰-۲-۳ معایب عدم تمرکز ۱۶۹
- ۱۰-۲ انواع تمرکززدایی آموزشی ۱۶۹
- ۱۰-۲-۱ فقدان تمرکز مالی ۱۶۹
- ۱۰-۲-۲ فقدان تمرکز مدیریتی ۱۷۰
- ۱۰-۲-۳ فقدان تمرکز برنامه‌ای ۱۷۱
- ۱۰-۳ تمرکز و فقدان تمرکز در برنامه‌ی درسی ۱۷۲
- ۱۰-۳-۱ تمرکز و فقدان تمرکز در نظام برنامه ریزی درسی ایران ۱۷۲
- ۱۰-۳-۲ برنامه ریزی درسی در کشور آمریکا ۱۷۵
- ۱۰-۴ مدرسه محوری و نقش آن در تمرکز زدایی ۱۷۶
- ۱۱- جهانی شدن و برنامه ریزی درسی ۱۷۹
- ۱۱-۱ مفهوم جهانی شدن ۱۷۹
- ۱۱-۲ تحولات جهانی شدن در عرصه‌های مختلف ۱۸۱
- ۱۱-۳ تحولات دانش ۱۸۳
- ۱۱-۴ تاریخچه‌ی جهانی شدن آموزش و پرورش ۱۸۴

۱۹۰	۱۱-۵ آموزش و پرورش در عرصه‌ی جهانی شدن
۱۹۱	۱۱-۶ برنامه‌های درسی در عصر جهانی شدن
۱۹۲	۱۱-۶-۱ اهداف
۱۹۳	۱۱-۶-۲ محتوی
۱۹۴	۱۱-۶-۳ روش
۱۹۴	۱۱-۶-۴ ارزشیابی
۱۹۵	۱۱-۷ دیدگاه موافقین جهانی شدن در آموزش و پرورش
۱۹۶	۱۱-۸ دیدگاه مخالفین جهانی شدن در آموزش و پرورش
۱۹۷	۱۱-۹ چالش‌های آموزش و پرورش ایران
۱۹۷	۱۱-۹-۱ فرصت‌ها
۱۹۸	۱۱-۹-۲ تهدیدها
۲۰۴	۱۲- برنامه درسی ملی
۲۰۵	۱۲-۱ ضرورت و اهمیت برنامه درسی ملی
۲۰۶	۱۲-۲ رویکرد برنامه‌ی درسی ملی
۲۰۸	۱۲-۳ هدف‌های تعلیم و تربیت از نگاه برنامه‌ی درسی ملی
۲۰۸	۱۲-۴ جایگاه محتوا در برنامه‌ی درسی ملی
۲۱۱	واژه‌نامه
۲۱۶	منابع فارسی
۲۲۳	منابع انگلیسی

با توجه به پیچیدگی جوامع و نقش‌های موجود در جوامع و تغییرات لحظه به لحظه‌ی جوامع امروزی استفاده از تفکر در کلیه امور اهمیت بیشتری یافته و بر اساس شرایط حاکم بر جوامع امروزی تعلیم و تربیت نیز که از دیرباز مورد توجه انسان بوده است، اهمیت دو چندان یافته است. لذا برنامه‌ریزی صحیح و دقیق و متفکرانه یکی از ضرورت‌های هزاره‌ی سوم است. در تفکر یک هدف علمی و یک ارزش کاربردی وجود دارد که بر مبنای تفکر قدیمی یونانی‌ها زندگی با یک نگرش سنجیده شکل گرفته است. برنامه‌ریزی آموزشی، طرحی است که بر اساس تفکر و اندیشه صورت می‌گیرد (فیوضات: ۱۳۸۱).

نیاز به کاربرد تفکر در کلیه تصمیم‌گیری‌های انسان از دیرباز مورد توجه اندیشمندان مختلف بوده است تا آنجا که سقراط فیلسوف بزرگ یونانی برای آنکه دیگران را آگاه سازد با سوالاتی منطقی و متفکرانه آنها را به نتایجی که برای خود مشخص ولی برای افرادی که خوب تفکر خود را به کار نمی‌گرفتند نامشخص بود، رهنمون می‌ساخت. تا دهه‌ی ۱۹۷۰ نیز بر اساس انگاره‌های عالی متداول تفکر عمل می‌شد. در واقع می‌توان گفت که تفکر نظام مند بود و تمام مسائل مختلف مربوط به امر مورد تفکر با دقت مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گرفت (Jackson: ۲۰۰۱). در طول دهه‌ی ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۰ طرز تفکر سنتی زیر سوال رفت و نظام‌های جدید تفکر نظیر رویکرد نظام سخت‌افزاری (گاسو هارنس: ۱۹۹۶)، نظام تفکر نرم افزاری (Churchman ۱۹۷۱)، نظام تفکر انتقادی (Ulrich: ۱۹۸۳) رایج گردیدند. این تغییرات در نظام تفکر انسانی بر کاربرد تفکر در امور انسانی تأثیر گذاشت. از مهمترین حوزه‌هایی که تحت تأثیر این تغییرات قرار گرفت، تعلیم و تربیت بود. زندگی انسان ابعاد مختلف دارد و هر بعد ناظر بر یکی از نیازهای اوست. نیازهای ماده بعد اقتصادی زندگی بشر را شکل می‌دهد، و نیازهای اجتماعی و سیاسی را جلوه‌گر می‌سازند. هر یک از جنبه‌های زندگی انسان وسعت و دامنه وسیعی دارد، و او ناگزیر است دست به انتخاب بزند، و مطابق علایق و نیازهای خود؛ هدف مناسب برگزیند. تعیین هدف‌های مطلوب، به دقت در تشخیص نیاز بستگی دارد. فردی را در نظر بگیرید که به کسب دانش بیش تر نیاز دارد. برای تأمین این نیاز، رسیدن مدارج علمی بالاتر را هدف خود در نظر می‌گیرد، با اینکه تعیین هدف در این کار اهمیت زیادی دارد اما به تنهایی مفید به حال آن فرد نیست، و گرهی را نمی‌گشاید، بلکه باید روش‌ها و وسایل رسیدن به هدف را نیز انتخاب کند تا با به کار بردن دقیق و اصولی آنها، امکان تحقق هدف‌ها فراهم شوند. فردی که در مثال می‌خواهد به مدارج بالای علمی برسد لازم است با مطالعه، به تحقیق و مطالعه بپردازد و بدینوسیله به هدف نایل شود. البته قبل از اجرا باید نسبت به هدف‌ها و روش‌های انتخاب شده اطمینان حاصل کند. به عبارت دیگر باید در وضع مطالعه خود مجدداً بیندیشید و با افراد صاحب نظر مشورت

کند تا مطمئن شود که انتخاب های او منطقی و علاقلانه است. پس از مطمئن شدن نسبت به صحت هدف، نوبت به اجرای تصمیم گیری می رسد. با توجه به اینکه نقاط قوت و ضعف تصمیم گیری ها در عرصه عمل معلوم می شود پس از اجرای اصول و روش های انتخاب شده باید ارزشیابی به عمل آید. از همین نکته می توان به تعریفی از برنامه ریزی دست یافت:

«مجموعه فعالیت های منظمی که از تعیین هدف، شروع و با انتخاب روش ها و وسایل متناسب با هدف ادامه پیدا کرده و سپس به اجرا در آمده و ارزشیابی می گردد، برنامه ریزی گفته می شود. به عبارت دیگر «برنامه ریزی عبارت است: از طرح ریزی برای دست یابی به هدف معین» (ملکی، ۱۳۸۴).

با توجه به تغییرات سریع و دائمی علمی و فناوری جهانی، فقط کسانی می توانند با شرایط جدید سازش یابند که با برنامه ریزی دقیق آموزش دیده و تربیت شده باشند و در زندگی خود با تفکر و اندیشه ی عمیق با برنامه ریزی دقیق بر مشکلات ناشی از چالش ها و مسائل مرتبط با تغییرات غلبه نمایند. برنامه ریزی آموزشی یکی از مسائل مهم و مرتبط با تعلیم و تربیت است. با توجه به اینکه کودکان امروزی باید طوری تربیت شوند که با تنوعات و تکثرات وسیع موجود در تمام زندگی به صورت موفقیت آمیز کنار آیند، امر برنامه ریزی آموزشی اهمیت دو چندان یافته است. برنامه ریزی آموزشی یک فرایند تصمیم گیری و در عین حال دقیق و منظم است که هر چه دقیق تر و عامدانه تر و با تفکر صورت گیرد، در عمل موفق تر جلوه می نماید.

تعلیم و تربیت به شکل سنتی و غیره قابل تغییر آن دیگر جوابگوی شرایط جدید و تغییر یافته و یا در حال تغییر جامعه نیست، و بسیاری از عقاید و مفروضات تربیتی نیاز به اصلاح و تجدید نظر دارند. اگر در گذشته نظام تعلیم و تربیت و برنامه های تربیتی به دلیل کمبود منابع، کتابخانه و بانک های اطلاعاتی و ... بر حفظ کردن، تکرار و تمرین و شرطی سازی تأکید می کردند و سعی می کردند ذهن شاگردان را به یک فرهنگ نامه و بانک کوچک اطلاعاتی یا خزانه ی لغات و یا فرمول ها تبدیل کنند، و معلومات و حقایق و اطلاعات معلم را در آن سرازیر سازند، و یا نظریات و محتوای علمی کتاب های درسی را به عنوان اموری مجرد و مقدس در ظرف ذهنی دانش آموزان جای دهند، جامعه ی امروزی انتظار دیگری دارد. دانش آموزان امروز یا کارگران و کارگزاران فردای جامعه، بایستی کارهایی را که ربات ها نمی توانند انجام دهند، انجام دهند. یعنی کارشان اعمال و کاربرد هوش فلسفی و ابتکار و خلاقیت باشد. در آینده، دیگر به کارگران ماهر "صرفاً" از نظر فنی احتیاجی نخواهیم داشت، بلکه افراد تربیت شده ی ما، باید بتوانند خودشان را رهبری کنند. کارگران موفق فردا باید تصمیم گیرنده باشند، با مسائل برخورد کرده و آن ها را حل کنند و در امور تفکر کنند. مذاکره کننده ای زبر دست باشند. علاوه بر آن ویژگی هایی چون انعطاف پذیری، ابتکار، خلاقیت، کاردانی و ذهنی باز داشته باشند. از این رو مربیان و برنامه ریزان امروز، نیاز به طراحی، هدایت و سازماندهی تجربیاتی دارند که یادگیرندگان در خلال آن ها، درک

و فهم بدست آورند نه این که صرفاً اطلاعات و مهارت های انتزاعی و ساده ای را بگیرند و این اطلاعات و مهارت های انتزاعی را به خاطر بسپارند. بنابراین تدریس و آموزش، و نیز باورها و اندیشه های تربیتی ما نیازمند تغییر و تحولی اساسی خواهد بود که این تغییر و تحول مستلزم شناخت عمیق تر ماهیت برنامه ی درسی، میانی آن و انواع الگوها و مدل های برنامه ریزی درسی و ارزشیابی آموزشی است (یارمحمدیان، ۱۳۸۹).

این کتاب شامل موضوعات مختلفی است که در ارتباط با برنامه ریزی آموزشی و بالاختص برنامه ریزی درسی و مباحث مرتبط با آن تنظیم شده است. در ابتدا مهمترین مفاهیم مرتبط با برنامه ریزی درسی آمده و تعریف شده اند، و سپس به دیدگاه ها و نظریه های مختلف برنامه ریزی درسی، تاثیرات و پیامدها، و ارتباط آن با عوامل مختلف پرداخته شده است.

www.ketab.ir